

ÇAMLIHEMŞİN (RİZE)-İSPİR (ERZURUM)-YUSUFELİ (ARTVİN) ARASINDA KALAN ALANIN STRATİGRAFİK ÖZELLİKLERİ

**Özmen Evcimen^a, Levent Duygu^a, Vahdet Tunçdemir^a, Yılmaz Erdem^a,
Cihan Yurteri^a, Bülent Bakırhan^a, Orhan Karslı^b, Raif Kandemir^b,
Abdurrahman Dokuz^c**

^aMTA Genel Müdürlüğü Jeoloji Etütleri Dairesi, 06520, Ankara

^bRecep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, 53100, Fener/Rize

^cGümüşhane Üniversitesi, 29100, Gümüşhane

(ozmen@mta.gov.tr)

ÖZ

Çalışma alanı, Doğu Pontidlerin Orta ve Güney kesiminde yer alan, Çamlıhemşin, İspir ve Yusufeli ilçeleri arasında kalan alanı kapsamaktadır. Bu çalışmada birbirinden farklı litofasiyes özellikleri sunan dört istifin varlığı saptanmış ve stratigrafik özellikleri ortaya konulmuştur. Bu istifler yaklaşık kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda konumlanmışlardır. Maçka istifi İnceleme alanının en kuzeyinde yer almaktadır ve bu istif Geç Kretase yaşlı volkanikler, volkanoklastitler ve pelajiklerle karakteristiktir.

Yusufeli-İspir istifi, Maçka istifinin güneyinde yer almaktadır. Her iki istifin sınır ilişkisi Kaçkar Batolitinin yükselimine bağlı olarak gözlenememektedir. Yusufeli-İspir istifinin tabanı Alt Jura kırıntılıları ile başlar. Bu kırıntılıların üzerinde Üst Jura–Alt Kretase platform karbonatları yer almaktadır, karbonatların üzerinde ise tabanda volkanitlerin egemen olduğu üst seviyelere doğru volkanoklastitler ve sedimanter birimlere geçiş yapan Geç Kratese yaşlı kaya toplulukları yer almaktadır. Geç Kretase volkanit, volkanoklastit ve sedimanları Tersiyer birimleri tarafından uyumsuz olarak örtülmektedir.

Yusufeli - İspir İstifi, Devedağı- Duruköy İstifi tarafından yaklaşık kuzeydoğu – güneybatı doğrultulu bir bindirme düzlemi ile üzerlenmektedir. Devedağı- Duruköy İstifi inceleme alanında sığ şelf fasiyesindeki Üst Jura–Alt Kretase platform karbonatları ve bu karbonatlarla yanal ve düşeyde geçişli olistostramal fasiyesler ve türbiditlerle temsil edilmektedir. Devedağı- Duruköy İstifinin doğuya doğru devamlılığı yoktur. Yusufeli - İspir İstifinin üzerine direk olarak yaklaşık kuzeydoğu-güneybatı doğrultulu bir bindirme düzlemi ile Olur-Tortum istifi gelmektedir.

Olur-Tortum istifi, Yusufeli İspir ve Devedağı- Duruköy İstifinin güneyinde bulunmaktadır. Olur-Tortum istifinin tabanı Erken-Orta Jura yaşlı tipik yastık yapılı bazaltlar, andezitler ve volkanoklastitler tarafından temsil edilmektedir. Erken-Orta Jura yaşlı volkanitlerin üzerinde ise Geç Jura-Erken Kretase yaşlı çakıltaşı ve andezit ara düzeyleri içeren kumtaşı, marn, silttaşı ardallanması sunan birim gelmektedir. Bu birimin üst seviyelerinde ise killi, çörtlü, mikritik karbonatlar yer almaktadır. Bütün birimler Miyosen yaşlı bir dasit tarafından kesilmektedir.

Çalışma alanının batısında mostra veren Çamlıkaya İntrüzif Kompleksinde Zirkon U/Pb yöntemi ile Paleozoyik (325.3±1.6 my.) ve Mesozoyik (145-144±1.30 my.) yaşlı olmak üzere iki farklı magmatik kütlelenin varlığı ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Doğu Pontidler, Stratigrafi, Zirkon U/Pb

STRATIGRAPHIC FEATURES OF THE AREA BETWEEN ÇAMLIHEMŞİN (RİZE)-İSPIİR (ERZURUM)-YUSUFELİ (ARTVİN)

**Özmen Evcimen^a, Levent Duygu^a, Vahdet Tunçdemir^a, Yılmaz Erdem^a,
Cihan Yurteri^a, Bülent Bakırhan^a, Orhan Karslı^b, Raif Kandemir^b,
Abdurrahman Dokuz^c**

^aGeneral Directorate of MTA, Department of Geological Research, 06520, Ankara

^bRecep Tayyip Erdoğan University, 53100, Rize

^bGümüşhane University, 29100, Gümüşhane

(ozmen@mta.gov.tr)

ABSTRACT

The study area comprises an outcrops between Çamlıhemşin, İspir and Yusufeli towns in the central and southern parts of the eastern Pontides. This study represents stratigraphic features and lithofacies properties of the four sequences. These sequences are towards to northeastern-southwestern in the area. Maçka sequence is the northeast corner of the study area and consists of Late Cretaceous volcanic, volcanoclastics and pelagic sedimentary rocks.

Yusufeli-İspir sequences is in the south of the Maçka sequence. Border relationships of the both sequences cannot be observed due to uplift of the Kaçkar Batholith. The bottom of the Yusufeli-İspir sequence starts with Lower Jurassic clastics. These clastics are covered by Late Jurassic-Lower Cretaceous platform carbonates. These platform carbonates overlain by Late Cretaceous rock units which include volcanic rocks at the bottom level dominantly to upwards volcanoclastics and intercalated with sedimentary rocks. Late Cretaceous rocks are unconformably covered by Tertiary units.

Yusufeli-İspir sequence are overlain by Devedağı-Duruköy sequence in direction of northeast-southwest. Devedağı-Duruköy sequence are characterized by Late Jurassic-Lower Cretaceous platform carbonates deposited in shallow shelf conditions, olistostromal facies and turbidites which are laterally and vertically transitional with this platform carbonates. Devedağı-Duruköy sequence is not continuous towards to east. Olur-Tortum sequence comes directly on Yusufeli-İspir sequence with a trust plane which direction is about northeast-southwest.

Olur-Tortul sequence is located in the south of Yusufeli-İspir and Devedağı-Duruköy sequences. The bottom of Olur-Tortum sequence is characterized by Early-Middle Jurassic pillow basalts, andesites and volcanoclastics. Early-Middle Jurassic aged volcanites are overlap by Late Jurassic-Early Cretaceous aged alternation of sandstone, marl and siltstones intercalated with conglomerate and andesite. Upper level of this Late Jurassic-Early Cretaceous unit consists of clay stone, chert and carbonate-bearing rocks. All units are cut by Miocene aged dacitic rocks.

Zircon U-Pb dating method yielded ages of 325.3 ± 1.6 to $145-144 \pm 1.30$ for the Çamlıkaya intrusive complex outcropped in western part of the study area.

Keywords: Eastern Pontides, Stratigraphy, Zircon U/Pb